

PREZYDENT MIASTA TARNOBRZEGA

39-400 TARNOBRZEG, ul. KOŚCIUSZKI 32

TEL. 15 822 65 70, FAX 15 822 25 04

Tarnobrzeg, dnia 26 sierpnia 2020 r.

Znak: OP-II.0003.147.2020

~~Sz. P. Adam Rębisz~~

~~Radny Rady Miasta Tarnobrzega~~

dotyczy: zapytania w sprawie kontroli w przedszkolach i szkołach niepublicznych:

- 1) Czy w ostatnich latach były wykonywane kontrole?
- 2) Kto wykonywał ewentualne kontrole, czy były to służby miejskie czy audyty zewnętrzne?
- 3) Czy kontrole wykazały jakieś nieprawidłowości pracy tych placówek?
- 4) Czy otrzymywane pieniądze z miasta były prawidłowo wykorzystywane?

W odpowiedzi na Pana zapytanie uprzejmie informuję:

Od czasu utworzenia w strukturze Urzędu Miasta Tarnobrzega Biura Kontroli (z dniem 1 września 2015 r.), przeprowadza się w Tarnobrzegu kontrole prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji oświatowych udzielonych z budżetu miasta publicznym i niepublicznym przedszkolom, szkołom i placówkom oświatowym, prowadzonych przez podmioty inne niż tut. jednostka samorządu terytorialnego, choć możliwość taka istniała już w 2009 r. na podstawie art. 80 ust. 3e – 3g i art. 90 ust. 3e – 3g ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, obecnie zaś na podstawie art. 36 ustawy z dnia 29 listopada 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 17). Należy zaznaczyć, że choć z powołanych przepisów wynika, że kontrola jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem jednostek samorządu terytorialnego, to jednak w związku z określoną w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) zasadą dokonywania wydatków publicznych w sposób oszczędny i celowy, kontrole takie powinny być w miarę możliwości dokonywane.

Pierwsze kontrole w tym zakresie zostały przeprowadzone w 2016 r. Ogółem w latach 2016 – 2020 Biuro Kontroli Urzędu Miasta Tarnobrzega skontrolowało prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych 13 publicznym i niepublicznym szkołom i przedszkolom, prowadzonym na terenie Miasta Tarnobrzega przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych. Nie zlecano przeprowadzania kontroli podmiotom zewnętrznym.

Skontrolowano następujące jednostki:

1. Niepubliczne Przedszkole „Bociania Kraina” w Tarnobrzegu, ul. Przemysłowa 1.

Kontrola obejmowała lata: 2014 – 2015. W zakresie pobrania dotacji nie stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzono niewykorzystanie dotacji w kwocie 14 155,05 zł oraz wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym w art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty w kwocie 814,07 zł. Wezwano osobę prowadzącą do zwrotu dotacji w łącznej kwocie 14 969,12 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w terminie 15 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego. Osoba prowadząca przedszkole wystąpiła z podaniem o umorzenie w/w należności. W prowadzonym w tej sprawie postępowaniu administracyjnym potwierdzono ustalenia kontroli, że strona błędnie dokonywała płatności z rachunku bankowego przedszkola za zakupy prywatne, ustalono jednak na podstawie nowych dowodów przedłożonych przez stronę, że pokrywała ona ze środków prywatnych (w formie płatności gotówkowych) wydatki poniesione na cele związane z realizacją zadań przedszkola w zakresie kształcenia, wychowania i opieki. Natomiast brak znajomości przepisów prawnych spowodował popełnienie błędów formalnych przy prawidłowym wykorzystaniu dotacji. Ostatecznie osoba prowadząca przedszkole udokumentowała wydatki fakturami oraz rachunkami wystawionymi na Niepubliczne Przedszkole „Bociania Kraina” w Tarnobrzegu na łączną kwotę 14.723,02 zł (zapłacone gotówką ze środków własnych) i udowodniła poniesienie wydatków w tej wysokości na cele związane z realizacją zadań przedszkola w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, wypełniając przesłanki określone w art. 80 ust. 3d i art. 90 ust. 3d o systemie oświaty, zatem wniosek o umorzenie uwzględniono.

2. Niepubliczne Przedszkole „Bajowa Chatka” w Tarnobrzegu, ul. Zakrzowska 12A.

W wyniku kontroli faktycznej liczby wychowanków przedszkola za lata 2013 – 2016 uznano, że przedszkole pobrało dotację w nadmiernej wysokości, gdyż liczba dzieci w miesięcznych informacjach o faktycznej liczbie uczniów nie miała potwierdzenia w dziennikach zajęć. Za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 sierpnia 2016 r. nie okazano kontrolerom kart informacyjnych zapisywanych dzieci do przedszkola, umów ani innych dokumentów potwierdzających fakt zapisania dzieci do przedszkola. Wykazano nieuzupełnione dzienniki. Wobec powyższego nie można było potwierdzić czy wykazywana w miesięcznych informacjach do Urzędu Miasta Tarnobrzega liczba wychowanków przedszkola w danym miesiącu jest zgodna ze stanem faktycznym. Organ prowadzący przedszkole odmówił przekazania listy zawierającej rzeczywistą liczbę dzieci w kontrolowanych latach, na podstawie której sporządzano informację miesięczną o aktualnej liczbie wychowanków. Nie przedłożył do kontroli również innych dokumentów źródłowych, na podstawie których można byłoby to ustalić – np. listy dzieci objętych ubezpieczeniem (z wyjątkiem ubezpieczenia na rok szkolny 2016/2017), listy miesięcznych z wpłatami za czesne, uchwał w sprawie skreślenia dziecka z listy wychowanków, o których mowa w statucie przedszkola, itp. Natomiast w okresie od 1 września do 31 grudnia 2016 r. (kiedy trwała kontrola w przedszkolu) strona znacznie poprawiła prowadzenie dokumentacji i od 1 października do 31 grudnia 2016 r. wykazała już zgodność ze stanem faktycznym danych przedkładanych do Urzędu Miasta Tarnobrzega.

W zakresie wykorzystania dotacji ustalono, że kontrolowany nie wykorzystał dotacji całości dotacji, a ponadto uznano, że znaczna część dotacji wykorzystano niezgodnie

z przeznaczeniem określonym w art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty i wezwano kontrolowanego do jej zwrotu.

Ponieważ kontrolowany dotacji nie zwrócił, wszczęto postępowanie administracyjne celem przymusowego dochodzenia należności. W postępowaniu tym przeprowadzono ponownie postępowanie dowodowe, z wykorzystaniem środków przewidzianych w kodeksie postępowania administracyjnego (m.in. dowód z przesłuchania świadków. Na podstawie zeznań świadków, w tym w szczególności oświadczeń rodziców dzieci wykazanych w dziennikach przedszkola, ustalono, że osoba prowadząca przedszkole zawyżyła ilość wychowanków w miesięcznych informacjach o liczbie wychowanków przedkładanych do Urzędu Miasta Tarnobrzega na potrzeby określenia wysokości dotacji. W decyzji określono dotację pobraną w nadmiernej wysokości na kwotę 184 248,13 zł przypadającą do zwrotu do budżetu Miasta Tarnobrzega, wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych. Ponadto określono należność z tytułu dotacji niewykorzystanej do końca roku budżetowego na kwotę 1 262,49 zł oraz z tytułu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem na kwotę 119 886,83 zł. Ogółem w decyzji określono łącznie należność do zwrotu na kwotę 305 399,79 zł. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Tarnobrzegu w swojej decyzji wydanej wskutek odwołania strony obniżyło tą kwotę do 280 399,79 zł. Decyzja SKO została zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie. Sąd ten wyrokiem z 28 stycznia 2020 r., sygn. akt I SA/Rz 877/19, utrzymał w/w decyzję w mocy. Wyrok ten z dniem 26 maja 2020 r. stał się prawomocny, jego kopię wraz z aktami sprawy SKO przekazało do Urzędu Miasta Tarnobrzega w dniu 26 czerwca 2020 r. Uprawomocnienie się w/w wyroku oznacza, że decyzja SKO określająca wysokość dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu Miasta Tarnobrzega w kwocie **280 399,79 zł** jest ostateczna i prawomocna oraz podlega wykonaniu w drodze egzekucji administracyjnej.

3. Publiczne Katolickie Gimnazjum im. Św. Jana Pawła II w Tarnobrzegu, ul. Jachowicza 4b (kontrola wykorzystania dotacji udzielonej w 2015 r.)

Stwierdzono nieprawidłowości w wykorzystaniu dotacji udzielonej na uczniów niepełnosprawnych na kwotę 419 240,23 zł. Na podstawie udostępnionych do kontroli dokumentów, w tym orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, wykazów zajęć dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i dzienników zajęć, stwierdzono nieprawidłowości związane z realizacją zajęć rewalidacji indywidualnej:

- przydzielone zajęcia rewalidacyjne nie były dostosowane do rodzaju niepełnosprawności uczniów i nie były zgodne z zaleceniami orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego;
- osoby prowadzące zajęcia nie posiadały odpowiednich kwalifikacji do realizacji zajęć rewalidacyjnych.

Wobec powyższego kwotę 419 240,23 zł, której przeznaczenie było ściśle określone uznano za część dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem.

Wystąpieniem pokontrolnym wezwano organ prowadzący szkołę – Parafię Pod wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Tarnobrzegu do zwrotu w/w kwoty. Parafia w odpowiedzi wystąpiła o umorzenie tej kwoty motywując to interesem publicznym i ważnym interesem strony (prowadzenie szerokiej działalności charytatywnej obejmującej ogół mieszkańców miasta, w szczególności osoby starsze, bezdomne i chore, w tym cierpiące

na choroby nieuleczalne, prowadzenie przez parafię jedynej w mieście noclegowni dla bezdomnych, trzech hospicjów, a także budowę kolejnego hospicjum przeznaczonego dla chorych na choroby nowotworowe, zapewniania chorym nie tylko opieki stacjonarnej, ale też domowej, a także prowadzenia ochronki dla dzieci, przedszkola i żłobka oraz stałego dożywiania osób ubogich). Na wniosek organu prowadzącego Prezydent Miasta Tarnobrzega, decyzją z dnia 9 kwietnia 2018 r., umorzył w/w należność budżetową, uznając, że w sprawie występują przesłanki określone w art. 64 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – tj. ważny interes zobowiązanego oraz interes publiczny – które to przesłanki stanowią podstawę umorzenia należności w całości.

4. Kontrola 7 szkół publicznych i niepublicznych prowadzonych pod szyldem EURO SZKOŁA BIS (dotacja za 2015 r. łącznie w wys. 933 786,13 zł):

- 1) Publiczna Zasadnicza Szkoła Zawodowa;
- 2) III Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych;
- 3) Niepubliczne Policealne Studium Zawodowe Informatyki;
- 4) Policyjne Liceum Ogólnokształcące;
- 5) Niepubliczne Uzupełniające Technikum Budowlane dla Dorosłych;
- 6) Niepubliczne Uzupełniające Technikum Fryzjerskie dla Dorosłych;
- 7) Publiczne Gimnazjum dla Dorosłych nr 1

- z siedzibą w Tarnobrzegu, przy ul. Świętej Barbary 1C.

W wyniku porównania ustalonego podczas kontroli stanu faktycznego z danymi zawartymi w przedkładanych do Urzędu Miasta Tarnobrzega w 2015 r. przez kontrolowanego miesięcznych informacjach o liczbie uczniów i w rozliczeniach dotacji, ustalono, że:

- 1) w Publicznej Zasadniczej Szkole Zawodowej pobrano dotację w nadmiernej wysokości łącznie w kwocie 188 035,84 zł;
- 2) w III Niepublicznym Liceum Ogólnokształcącym Dla Dorosłych nie stwierdzono nieprawidłowości skutkujących uznaniem pobrania dotacji w nadmiernej wysokości;
- 3) w Niepublicznym Policealnym Studium Zawodowym Informatyki pobrano dotację w nadmiernej wysokości łącznie w kwocie 16 144,10 zł;
- 4) w Policyjnym Liceum Ogólnokształcącym pobrano dotację w nadmiernej wysokości łącznie w kwocie 111 384,36 zł;
- 5) w Niepublicznym Uzupełniającym Technikum Budowlanym dla Dorosłych pobrano dotację w nadmiernej wysokości łącznie w kwocie 50 572,00 zł;
- 6) w Niepublicznym Uzupełniającym Technikum Fryzjerskim dla Dorosłych pobrano dotację w nadmiernej wysokości łącznie w kwocie 9 964,00 zł;
- 7) w Publicznym Gimnazjum dla Dorosłych nr 1 pobrano dotację w nadmiernej wysokości łącznie w kwocie 14 214,49 zł.

Do przyczyn uznania w/w kwot za część dotacji pobranej w nadmiernej wysokości przez poszczególne szkoły należały:

- niezgodność danych przedkładanych przez kontrolowanego ze stanem faktycznym – liczba uczniów w miesięcznych informacjach o faktycznej liczbie uczniów nie miała potwierdzenia w dziennikach zajęć i księdze uczniów oraz w przedłożonym wykazie uczniów;

- w szkołach realizujących obowiązek nauki – tj. w Publicznej Zasadniczej Szkole Zawodowej i w Policyjnym Liceum Ogólnokształcącym wykazywano osoby, które w momencie zapisu do szkoły były pełnoletnie, a zatem powinny kształcić się w szkołach dla dorosłych;
- w Publicznej Zasadniczej Szkole Zawodowej pobierano dotację na uczniów kształcących się w zawodach, w których kształcenia kontrolowany nie zgłosił do rejestru szkół publicznych prowadzonego przez Prezydenta Miasta Tarnobrzega;
- od kontrolowanego nie otrzymano żadnej dokumentacji potwierdzającej organizację w Publicznej Zasadniczej Szkole Zawodowej kształcenia zawodowego, o której mowa w art. 70 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty;
- w Niepublicznym Policealnym Studium Zawodowym Informatyki w miesiącach: styczeń – czerwiec oraz grudzień 2015 r., łącznie w 119 przypadkach, uczniowie nie spełnili określonego w art. 90 ust. 3 USO wymogu obecności danego słuchacza na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych w wymiarze przynajmniej 50%, który to wymóg jest warunkiem otrzymania dotacji na konkretnego ucznia w danym miesiącu;
- w Niepublicznym Uzupełniającym Technikum Budowlanym dla Dorosłych, Niepublicznym Uzupełniającym Technikum Fryzjerskim dla Dorosłych i Publicznym Gimnazjum dla Dorosłych nr 1 brak było w ogóle dokumentacji potwierdzającej obecność uczniów na poszczególnych godzinach zajęć, nie można zatem było stwierdzić czy spełniony został wymóg udziału poszczególnych uczniów w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych w wymiarze co najmniej 50 % zajęć w danym miesiącu. W związku z powyższym nie można potwierdzić prawidłowości danych przekazywanych do Urzędu Miasta Tarnobrzega przez kontrolowanego.

Odnosnie wykorzystania dotacji, w trakcie kontroli ustalono, że wszystkie przedłożone dokumenty finansowe wystawione były na podmiot: Euro Szkoła Bis Zespół Niepublicznych Szkół dla Dorosłych Jacka Sadrakuty, a dokumentacja finansowa nie była prowadzona osobno dla każdej kontrolowanej szkoły, tak aby można było oddzielić i utożsamić poszczególne wydatki z jednostką, której dotyczą. Uniemożliwia to stwierdzenie prawidłowości wykorzystania dotacji w poszczególnych szkołach, a zgodnie z art. 80 i art. 90 USO (obecnie art. 15 – 21, art. 25, art. 26, art. 28 – 30 i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 17) podmiotem finansowanym z dotacji nie jest organ prowadzący, lecz dotowane szkoły – co potwierdza doktryna prawa i orzecznictwo – zarówno na gruncie przepisów ustawy o systemie oświaty obowiązujących w kontrolowanym okresie, jak i na gruncie obecnie obowiązujących przepisów ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Ponadto zdaniem kontrolerów poszczególne wydatki nie były zgodne z przeznaczeniem określonym w art. 90 ust. 3d USO.

Wobec powyższego uznano, że całość dotacji przekazanej kontrolowanemu w kwocie 933 786, 13 zł i przez niego rozliczonej w sprawozdaniu rocznym, jest nieprawidłowo rozliczona i należy ją uznać za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem w rozumieniu art. 251 ust. 4 w zw. z art. 252 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 126 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Ponieważ jednak kwotę 390 314,79 zł uznano za dotację pobraną w nadmiernej wysokości, toteż należało ją odliczyć od całej kwoty przekazanej dotacji – tj. 933 786, 13 zł, która uznana została

za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, gdyż w pierwszej kolejności należy ustalić jaka kwota dotacji należy się kontrolowanemu, a dopiero potem zbadać prawidłowość wykorzystania dotacji.

Wystąpieniem pokontrolnym wezwano osobę prowadzącą do zwrotu dotacji w całości. Wobec bezskutecznego upływu terminu na dokonanie dobrowolnego zwrotu dotacji przez osobę prowadzącą szkoły postanowiono wszcząć postępowanie administracyjne celem przymusowego dochodzenia zwrotu należności. Z powodu epidemii COVID-19 sprawa jednak przeciągnęła się w czasie. Należy jednak podnieść, że w postępowaniu administracyjnym należy ponownie przeprowadzić postępowanie dowodowe z uwzględnieniem regulacji KPA (dających organowi szersze uprawnienia niż przy kontroli) i ponownie ocenić cały zgromadzony materiał dowodowy, a zatem kwota należności do zwrotu może jeszcze ulec zmianie.

5. Kontrola 3 szkół niepublicznych prowadzonych przez Centrum Kształcenia „Torus” w Kielcach (obecnie przez RATIO Sp. z o.o. z/s w Kielcach):

- 1) Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące;
  - 2) Policealna Szkoła;
  - 3) Medyczna Szkoła Policealna
- z siedzibą w Tarnobrzegu przy ul. Sienkiewicza 1.

Kontrola przeprowadzona została na wniosek Delegatury Centralnego Biura Antykorupcyjnego w Rzeszowie w związku z prowadzonym przez to Biuro śledztwem i dotyczyła prawidłowości pobrania w latach 2015 – 2018 dotacji oświatowej w kwocie 1 874 556,08 zł przez trzy w/w szkoły niepubliczne. O efektach kontroli poinformowano funkcjonariuszy CBA prowadzących śledztwo. Dotyczą one niezgodności ze stanem faktycznym danych przedkładanych w miesięcznych informacjach o liczbie uczniów/słuchaczy tych szkół (zawyżenia tej liczby w informacjach) dla celów obliczenia w Urzędzie należnej tym szkołom dotacji oświatowej, co ustalono na podstawie pisemnych oświadczeń samych uczniów i słuchaczy. Wskutek powyższego kontrolerzy uznali, że CK Torus w Kielcach pobrał na w/w szkoły dotacje w nadmiernej wysokości w kwocie 179 212,77 zł. W sprawie tej będą prowadzone dalsze czynności mające na celu wyegzekwowanie zwrotu tej kwoty do budżetu Miasta Tarnobrzega.

Nadmieniam, że przewidziane były również do przeprowadzenia w 2020 r. kolejne kontrole zgodności ze stanem faktycznym danych o liczbie i kategorii wagowej uczniów, zawartych w miesięcznych informacjach przedkładanych przez osoby prowadzące szkoły, przedszkola i placówki oświatowe do Urzędu Miasta Tarnobrzega (kontrola prawidłowości pobrania dotacji), jednakże ze względu na epidemię COVID-19 odstąpiono na razie od ich przeprowadzania. Kontrole te zostaną przeprowadzone, gdy tylko sytuacja epidemiologiczna na to pozwoli.

Otrzymują:

1x Adresat

1x a/a

Do wiadomości:

1 x Przewodniczący Rady Miasta Tarnobrzega

Z poważaniem
PREZYDENT MIASTA
Dariusz Bołeh